

**Česká školní inspekce
Karlovarský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIK-799/16-K

Název právnické osoby vykonávající činnost školského zařízení	Dům dětí a mládeže a školní družina Horní Slavkov, příspěvková organizace
Sídlo	Poštovní 662/4, 357 31 Horní Slavkov
E-mail právnické osoby	ddmhslavkov@volny.cz
IČ	75 005 441
Identifikátor	600 073 297
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Martina Malečiková, ředitelka školského zařízení
Zřizovatel	Město Horní Slavkov
Místa inspekční činnosti	Poštovní 662/4, 357 31 Horní Slavkov Poštovní 654/8, 357 31 Horní Slavkov Školní 786, 357 31 Horní Slavkov
Termín inspekční činnosti	12. 12. 2016 – 14. 12. 2016

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného školským zařízením podle § 174 odst. 2 písm. b) školského zákona, zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Hodnoceným obdobím jsou školní roky 2015/2016 a 2016/2017 k datu inspekční činnosti.

Charakteristika

Dům dětí a mládeže a školní družina Horní Slavkov, příspěvková organizace (dále „DDM“ a „družina“ nebo „školské zařízení“) vykonává činnost domu dětí a mládeže bez stanovené kapacity a školní družiny s kapacitou 100 žáků. Ve školním roce 2016/2017, k datu inspekční činnosti, DDM poskytuje zájmové vzdělávání celkem 353 účastníkům ve 27 zájmových útvarech, v družině je ve čtyřech odděleních zapsáno k zájmovému vzdělávání 94 žáků základních škol. Družina je v provozu ve dnech školního vyučování v ranních hodinách od 5:30 do 8:00 hodin a po vyučování od 11:45 do 17:00 hodin, zájmové vzdělávání je poskytováno za měsíční úplatu 50 Kč. DDM je pro veřejnost v provozu od pondělí do pátku v době od 8:00 do ukončení činnosti zájmových útvarů. Zájmové vzdělávání uskutečňované formou pravidelné činnosti v zájmových útvarech je poskytováno za úplatu; výše úplaty je stanovena mj. v závislosti na finanční náročnosti pomůcek, které jsou při činnostech využívány (nejčastěji částka 500 – 600 Kč za rok); pokud účastníci navštěvují dva zájmové útvary, za každý další zájmový útvar je vybírána úplata 50 Kč. Zájmové vzdělávání je zájemcům poskytováno v budově DDM a družiny, dalšími místy poskytovaného vzdělávání zapsanými v rejstříku škol a školských zařízení, ve kterých DDM provozuje zájmové útvary, jsou prostory místních základních škol.

Informace o školském zařízení jsou dostupné na webové stránce www.ddmhornislavkov.cz.

Hodnocení podmínek vzdělávání

DDM přijímá k zájmovému vzdělávání všechny zájemce na základě přihlášky a uhrazené stanovené úplaty za vzdělávání; účastníky vzdělávání jsou děti, žáci prvního i druhého stupně základních škol i dospělé osoby. Někteří účastníci navštěvují více zájmových útvarů. V případech, kdy počet zájemců o vzdělávání překračuje kapacitu zájmového útvaru, je zájemci po dohodě nabídnuta vhodná alternativa, ev. zájmový útvar pracuje ve více skupinách. K zájmovému vzdělávání do školní družiny jsou přijímáni žáci prvního stupně základních škol rovněž na základě přihlášky a uhrazené úplaty. Nabídku svých činností školské zařízení zveřejňuje v místě obvyklým způsobem, tj. na své webové stránce, v místním tisku, v mateřských školách a základních školách a na dalších přístupných místech.

Ředitelka vykonává činnost od roku 2011, splňuje předpoklady stanovené právním předpisem pro výkon činnosti ředitele školského zařízení.

Vzdělávání účastníků zájmového vzdělávání zajišťují v DDM tři interní a 19 externích pedagogů volného času a ve školní družině čtyři vychovatelé. Organizace a struktura školského zařízení vychází z limitovaného nízkého počtu interních zaměstnanců. Nízký počet interních pedagogických pracovníků je rizikem při zajištění případné zastupitelnosti v situacích, kdy dojde k neplánované absenci pracovníka. Ředitelka krizové situace řeší ve školní družině spojováním oddělení, v DDM zpravidla zástupem, v krajní situaci ojediněle zrušením schůzky zájmového kroužku. Přes limitované personální podmínky školské zařízení pořádá řadu přínosných akcí mimo pravidelnou zájmovou činnost. Akce organizují interní zaměstnanci, kterým však chybí čas na důslednější kontrolu práce externích pedagogických pracovníků, na kontrolu vedení pedagogické dokumentace či další vzdělávání. Nastavený kontrolní systém není zcela účinný, což se negativně projevuje dílčími nedostatky zjištěnými v průběhu vzdělávání a v hodnocení výsledků vzdělávání.

Vzdělávání se uskutečňuje podle školních vzdělávacích programů (dále „ŠVP DDM“ a „ŠVP školní družiny“), které jsou dostupné pedagogickým pracovníkům, účastníkům zájmového vzdělávání i jejich zákonným zástupcům. ŠVP školní družiny odkazuje bez

dalších podrobností na kapitoly Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání bez uvedení tohoto dokumentu, pro čtenáře tím není obsah vzdělávání zcela srozumitelný. Konkrétní obsah vzdělávání školní družiny je přitom velmi dobře pojmenován v charakteristikách činnosti jednotlivých oddělení uváděných v jiných vnitřních dokumentech, je proto žádoucí obsah vzdělávání v ŠVP školní družiny konkretizovat.

Ředitelka školského zařízení stanovila formální podmínky pro další vzdělávání pedagogických pracovníků. Vytvořila plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, přesto pedagogičtí pracovníci ke svému profesnímu rozvoji přistupují až na výjimky pasivně, což se negativně odráží v dílčích nedostacích v hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu k cílům a rozvoji klíčových kompetencí účastníků zájmového vzdělávání.

Materiální podmínky pro poskytování zájmového vzdělávání jsou dostatečné, umožňují naplňování cílů školních vzdělávacích programů. Kromě vlastních prostor školské zařízení využívá k pravidelné činnosti sportovních zájmových útvarů také tělocvičny místních základních škol. Veškeré získané finanční prostředky jsou účelně vynakládány ke zlepšování materiálně technického vybavení, které je v rámci finančních možností a s podporou zřizovatele průběžně doplňováno a obměňováno. Účastníci vzdělávání mají k dispozici tři učebny školní družiny a několik kluboven, např. babyklubovnu, kuchyňku, keramickou dílnu včetně vypalovací pece, klubovnu s interaktivní tabulí a sál pro pohybové aktivity. V areálu školského zařízení je zahrada, která je v současné době před rekonstrukcí. Z bezpečnostních důvodů musely být v minulosti ze zahrady odstraněny některé hrací prvky (prolézačky), v současné době je k dispozici betonový stůl na stolní tenis a několik laviček k odpočinku. Školské zařízení vyhledává a identifikuje rizika spojená s činnostmi školského zařízení a účinně jim předchází. Účastníci vzdělávání jsou o možných rizicích průkazně poučováni, sportovní zařízení a elektrospotřebiče jsou pravidelně revidovány tak, aby bylo zajištěno jejich bezpečné používání.

Pro všechny činnosti uskutečňované v zájmových útvarech byly k dispozici vhodné prostorové podmínky (včetně šaten pro odložení svrchního oděvu, uložení osobních věcí a prostorů pro uskladnění pomůcek) a materiální podmínky. Výjimkou byly podmínky pro zájmový útvar karate, který svoji činnost uskutečňuje v tělocvičně místní školy. V době inspekční činnosti nebyla tělocvična dostatečně vytápěna, svrchní oděv a osobní věci účastníků byly uloženy na lavičkách v tělocvičně; v tělocvičně nebyla k dispozici funkční lékárnička, kterou by pedagogický pracovník v případě potřeby zajistil ošetření případného úrazu.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Pravidelná zájmová činnost DDM probíhá prostřednictvím zájmových útvarů (kroužků). Činnosti sportovní nabízí například kroužky florbal, kopaná, stolní tenis, bumball, karate, kick box, sportovní hry. Zájem účastníků o taneční a hudební aktivity je rozvíjen v kroužcích aerobik, Renmar dance, roztleskávačky, mažoretky, břišní tance, zpíváme s kytarou. Dovednosti spojené s vlastní tvorbou a rozvíjením esteticko-výchovných a pracovních technických aktivit nabízejí kroužky výtvarný, keramika, vyzkoušíme všechno a vaření. Pro zájemce o rozšiřování jazykových dovedností je určen kroužek angličtiny. Nabídku zájmových útvarů doplňují dramatický kroužek a kroužek rybářský.

Široké veřejnosti je určena příležitostná zájmová činnost a tematicky zaměřená rekreační činnost, která není vázána na členství v zájmových útvarech. Je realizována prostřednictvím mnoha sportovních, společenských a osvětových akcí. Nabídka spontánních činností

uskutečňovaná na zahradě školského zařízení je vzhledem k plánované rekonstrukci aktuálně omezena.

Velmi oblíbená a v hojné míře účastníky využívaná je táborová činnost, kterou DDM realizuje v době jarních, letních a podzimních prázdnin formou několika příměstských táborů a jednoho pobytového tábora. Velké oblibě se těší i tematicky zaměřené dvoudenní akce s přespáváním ve školní družině. Příměstské tábory v převážné míře navazují na činnost pravidelných zájmových útvarů, k letnímu pobytovému táboru DDM využívá rekreační středisko Svatý Štěpán.

Průběh vzdělávání byl sledován v zájmových útvarech zaměřených na sportovní činnosti, při kterých byla věnována pozornost rozvoji rychlosti, pohybových a herních dovedností a schopností, účastníci byli vedeni k respektování herních pravidel a aktivnímu přístupu účastníků k vlastnímu zdraví. Efektivní rozdělení účastníků zájmových útvarů florbal a kopaná podle věku a výkonnosti podporuje možnost rozvoje dovedností všech účastníků. V zájmových útvarech aerobik, mažoretky mini a roztleskávačky byli účastníci vedeni k upevňování správného držení těla, následně byly rozvíjeny pohybové dovednosti pro sestavy k prezentaci na akcích pořádaných DDM. Pohybové aktivity byly vhodně prokládány relaxačními pauzami, vedoucí zájmových útvarů respektovali individuální schopnosti dětí a žáků a správně reagovali na jejich potřeby. V kroužku výtvarném a keramickém byly sledovány aktivity spojené s rozvíjením pracovních dovedností a esteticky zaměřených tvořivých činností; účastníci byli vedoucími kroužku motivováni k práci a tvořivosti s různorodými materiály, čímž byla rozvíjena jejich fantazie. Skupině zájemců o zpěv a hru na kytaru je určen kroužek zpíváme s kytarou, který je zaměřen na ovládnutí základních hudebních akordů a radost ze hry. Při hře na kytaru si účastníci upevňovali získané dovednosti, procvičovali naučené akordy; vedení ke spolupráci upevňovalo prosociální chování. V kroužku dramatickém byly vhodně zařazeny, před nácvikem vystoupení na veřejnosti, řečové a dechové hrátky, improvizace a dramatická cvičení.

Při sledovaných aktivitách pedagogičtí pracovníci vytvářeli pozitivní atmosféru podporující vzdělávání zejména přátelskou komunikací s účastníky zájmového vzdělávání. Užité metody a formy byly zdařilé a účelné. Účastníci byli k činnostem vhodně motivováni, k jednotlivým činnostem přistupovali aktivně, průběh vzdělávání byl efektivní. Zájem účastníků se pozitivně projevuje v jejich pravidelné docházce.

Průběh vzdělávání částečně negativně ovlivňuje skutečnost, že vedoucí zájmových útvarů jen v ojedinělých případech hodnotili činnost účastníků zájmového vzdělávání, hodnocení nebylo až na výjimky vztaženo k cílům vzdělávání, ale většinou jen k aktuálnímu chování účastníků. V žádném kroužku nebyli účastníci vedeni k zhodnocení vlastní činnosti ani k vzájemnému hodnocení, což by pozitivně posílilo jejich sebevědomí.

Průběh zájmového vzdělávání ve školní družině byl sledován při odpoledních činnostech, zejména při odpočinkových a rekreačních aktivitách. Společná četba s následným řízeným rozhovorem směřovaly k rozvoji čtenářské gramotnosti, komunikativních a sociálních dovedností. Výtvarně zaměřené činnosti rozvíjely praktické dovednosti, tvořivost a estetické cítění žáků. Při sportovních pohybových činnostech procvičujících pohotovost, rychlost a obratnost byl kladen důraz na zapojení všech účastníků do nabízených aktivit, pozornost byla věnována dodržování pitného režimu. Všichni žáci se aktivně účastnili nabízených aktivit, přátelská atmosféra a zdvořilá komunikace přispívaly k podpoře prosociálního chování.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Školské zařízení sleduje a hodnotí individuální výsledky vzdělávání účastníků vzdělávání v realizovaných školních vzdělávacích programech. Účastníkům zájmového vzdělávání jsou na konci školního roku vydávány listy účastníků zájmového útvaru, účastníkům táborů pamětní listy, případně diplomy za soutěže apod.

Hodnocení skupinových výsledků činnosti pravidelných zájmových útvarů provádějí na konci školního roku vedoucí těchto útvarů v denících zájmových útvarů formou stručného celoročního zhodnocení činnosti většinou bez uvedení výrazných dopadů na rozvoj osobnosti účastníků. Cíle ŠVP vedoucí zájmových útvarů rozpracovávají do ročních plánů výchovně vzdělávací práce, které obsahují konkrétní vědomostní, dovednostní a postojoyé cíle. Někteří vedoucí zájmových útvarů konkrétní cíle nerozpracovali a nemohli tak účelně sledovat a hodnotit osobnostní rozvoj účastníků zájmového vzdělávání.

Pro hodnocení celkových výsledků školské zařízení nad rámec právního předpisu každoročně vydává a zveřejňuje výroční zprávu o své činnosti, ve které mimo jiné uvádí podrobný výčet a statistiku pravidelné zájmové činnosti, příležitostné činnosti, táborové a další činnosti ve vazbě na roční plán zájmového vzdělávání. Pro zvýšení informovanosti veřejnosti ředitelka hodnotící zprávu zveřejňuje na webových stránkách školského zařízení.

Výsledky vzdělávání školské zařízení aktivně prezentuje prostřednictvím fotografií zveřejněných na své webových stránkách, v místním tisku a na sociálních sítích. Děti a žáci prezentují výsledky činnosti v zájmových kroužcích v řadě soutěží a akcí, které školské zařízení samo organizuje nebo na kterých účinně spolupracuje se sociálními partnery. Školní družina každoročně pořádá celoroční soutěž O putovní pohár školní družiny, v DDM jsou aktivní zejména sportovně a pohybově zaměřené kroužky. V soutěžích jako je např. MIA festival a Děti fitness účastníci postupují až do celostátních finále. Mezinárodního úspěchu dosáhl zájmový kroužek Karate účastí ve finále na mistrovství světa v Dublinu.

Školské zařízení se aktivně podílí na řadě charitativních a společenských akcí ve městě, pořádá vystoupení pro předškolní i školní děti, pro seniory, účastní se tematicky zaměřených svátečních nebo sportovních akcí (zpívání u vánočního stromu, karnevaly, turnaje apod.). Klíčovými partnery, se kterými školské zařízení účinně spolupracuje na vhodném naplňování volného času účastníků vzdělávání podle jejich zájmů a zálib, jsou zřizovatel školského zařízení, místní základní a mateřské školy, městská knihovna, dům s pečovatelskou službou, sportovní organizace a zákonní zástupci dětí a žáků.

Závěry

Hodnocení vývoje

- Školské zařízení účelně vynakládá finanční prostředky na zlepšování materiálně technického vybavení a usiluje o zkvalitňování materiálních a prostorových podmínek vzdělávání (revitalizace sociálního zařízení, učeben školní družiny a šaten).
- Přetrvává nízký počet interních pedagogických pracovníků.

. Silné stránky

- Pestrá nabídka a realizace aktivit je dostupná všem zájemcům, školské zařízení se aktivně podílí na kulturním životě města.

- Školské zařízení umožňuje všem účastníkům prezentaci dovedností formou účasti na soutěžích, přehlídkách a společenských akcích, což přispívá k posilování jejich sebevědomí a pozitivního sebepojetí.

Slabé stránky

- Nízký počet interních pedagogických pracovníků neumožňuje vzájemnou zastupitelnost, zejména při kontrole práce externích pracovníků a souběžném vedení zájmových útvarů, a časový prostor pro další vzdělávání
- Pedagogičtí pracovníci se jen minimálně profesně rozvíjejí formou účasti na dalším vzdělávání či samostudiem, což se negativně odráží v dílčích nedostacích v průběhu vzdělávání.

Doporučení pro zlepšení činnosti školského zařízení

- Konkretizovat cíle a obsah zájmového vzdělávání ve školním vzdělávacím programu pro školní družinu pro zvýšení informovanosti účastníků zájmového vzdělávání včetně jejich zákonných zástupců.
- Organizovat další vzdělávání pedagogických pracovníků s cílem zajistit účast i externích pracovníků.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školského zařízení ve lhůtě do 30 dnů odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Karlovarský inspektorát, Kollárova 15, 360 09 Karlovy Vary, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.k@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Úplné znění zřizovací listiny včetně Příloh č. 1 – 3 z 4. 3. 2016 vydané Městem Horní Slavkov s účinností od 1. 3. 2016;
2. výpis správního řízení vydaný Krajským úřadem Karlovarského kraje, odborem školství, mládeže a tělovýchovy pod čj. 4276/SK/16 dne 5. 5. 2016 s účinností od 5. 5. 2016 (změna názvu školského zařízení);
3. jmenování ředitelky školského zařízení vydané městem Horní Slavkov na základě usnesení RM 500/26/11 s účinností od 10. 10. 2011 z 5. 10. 2011;
4. jmenování ředitelky školského zařízení vydané Městem Horní Slavkov na základě usnesení RM 226/13/14 s účinností od 7. 5. 2014;
5. výpisy z Rejstříku škol a školských zařízení z 8. 12. 2016;
6. školní vzdělávací program DDM s platností od 30. 8. 2016;
7. školní vzdělávací program školní družiny s platností od 1. 9. 2016;
8. vnitřní řád DDM s platností od 1. 9. 2016;
9. vnitřní řád školní družiny s platností od 1. 9. 2016;

10. výroční zpráva o činnosti 2015/2016 z 15. 10. 2016;
11. deníky DDM vedené ve školním roce 2015/2016 a 2016/2017;
12. přehledy výchovně vzdělávací práce vedené ve školním roce 2016/2017;
13. dlouhodobý plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků platný od 21. 4. 2016;
14. personální dokumentace pedagogických pracovníků školského zařízení;
15. finanční vypořádání dotací poskytnutých příjemcům přímo ze státního rozpočtu nebo státních finančních aktiv Část A z 20. 1. 2016;
16. účetní závěrka roku 2015;
17. hlavní účetní kniha za období 1. 1. 2015 – 31. 12. 2015 z 12. 12. 2016;
18. výroční zpráva o činnosti a hospodaření za rok 2015 z 13. 3. 2016;
19. vyúčtování poskytnutých příspěvků z rozpočtu města ze 7. 7. 2015, 13. 11. 2015 a z 24. 11. 2015;
20. odborné prohlídky tělovýchovného nářadí č. 18/09/15 z 14. 9. 2015 a č. 1/09/16 z 27. 8. 2016;
21. hodnocení rizik při práci – datum zpracování rok 2011;
22. revize elektrospotřebičů z 27. 12. 2014 a 28. 12. 2015.

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na výše uvedenou adresu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Ivan Topinka, školní inspektor

Mgr. Ivan Topinka v. r.

Mgr. Zdenka Spalová, školní inspektorka

Mgr. Zdenka Spalová v. r.

Bc. Libuše Skopcová, kontrolní pracovnice

Bc. Libuše Skopcová v. r.

V Karlových Varech 11. ledna 2017

Datum a podpis ředitelky školského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Martina Malečiková, ředitelka školského zařízení

Martina Malečiková v. r.

V Horním Slavkově 16. ledna 2017